

50 lat POLUNIMA

10 kwietnia w Łodzi odbyły się uroczystości związane z jubileuszem 50-lecia Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA. Przybyło wielu znakomitych gości, w tym Prezydent UNIMA Dadi Podumjee, Sekretarz Generalny UNIMA Jacques Trudeau, członkowie założyciele POLUNIMA, przedstawiciele niemal wszystkich polskich teatrów lalek i zaprzyjaźnionych stowarzyszeń. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego reprezentowała Bożena Sawicka, Naczelnik Wydziału Teatru Departamentu Narodowych Instytucji Kultury. Lalkarze byli gośćmi Prezydenta Miasta Łodzi Pawła Paczkowskiego i dyrektora Międzynarodowego Festiwalu Solistów Lalkarzy, wiceprezydenta POLUNIMA Waldemara Wolańskiego.

Z okazji jubileuszu wydano specjalny, podwójny numer „Teatru Lalek” prezentujący aktualny stan polskiego lalkarstwa i teatry działające w jego obszarze oraz pamiątkowy medal (zaprojektowany przez Joannę Hirk), którym uhonorowano osoby i instytucje szczególnie zaangażowane w działalność polskiej UNIMA. Wśród nich znaleźli się m.in. Henryk Jurkowski, Stanisław Ochmański, Marek Waszkiel, Waldemar Wolański, Lucyna Kozień, Joanna Rogacka, Marek Chodaczyński, Grzegorz Kwieciński i członkowie założyciele – Halina Borowiak, Janusz Uptas, Teresa Sawicka, Zdzisław Owsik.

Dział Widowisk Lalkowych (Honorata Sych i Mariola Eckert) Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi przygotował wielką wystawę „Polski Teatr Lalek” prezentującą dorobek polskiej scenografii teatru lalek. Wystawa była czynna od marca do maja i cieszyła się wielkim zainteresowaniem publiczności. Teatr Arlekin zorganizował w swojej siedzibie wystawę z okazji 100. urodzin Henryka Ryla – założyciela Teatru Arlekin i współzałożyciela POLUNIMA.

Polski Ośrodek UNIMA powstał w 1961 roku, w czasie przygotowań do VII Kongresu UNIMA (który odbył się w 1962 r. w Warszawie). Jego założenie poprzedziła wieloletnia współpraca polskich lalkarzy z lalkarzami innych krajów, wśród których szczególnie aktywni byli Jędrzej Cierniak, Jan Izidor Sztaudynger, Henryk Ryl i Henryk Jurkowski. POLUNIMA zrzesza członków zbiorowych (głównie teatry) i indywidualnych: aktorów, reżyserów, scenografów, krytyków i miłośników sztuki lalkarskiej. Jej podstawowym zadaniem jest inicjowanie i wspieranie współpracy pol-

skich lalkarzy z lalkarzami z innych krajów, popularyzacja UNIMA w Polsce i działalności POLUNIMA w świecie, a także wspieranie rozwoju sztuki lalkarskiej. Istotną formą pracy stowarzyszenia jest działalność wydawnicza. POLUNIMA wydaje kwartalnik „Teatr Lalek” (ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego), serię „Lalkarze” oraz inne publikacje z zakresu teatru lalek.

Marek Chodaczyński,
Waldemar Wolański,
Dadi Podumjee

50 LAT POLUNIMA

Goście spotkania, od lewej: Stanisław Ochmański, Wojciech Kobrzyński, Stanisław Cwozarzak, Dariusz Wiktorowicz

Zarząd POLUNIMA, od lewej: Janusz Rył-Kryśtaliowski, Marek Cholewicki, Lucyna Kozień, Waldemar Wolański

Stanisław Ochmański

Sekretarz generalny UNIMA Jacques Trudeau / Lucyna Kozień

Romy Anbrecht, Prezydent UNIMA w Berlinie

Bogna Sawicka, Wiceprezident Wydziału Teatru Operowego i Narodowych Orkiestr Symfonicznych im. Fryderyka Chopina

Fragment wystawy „Polski teatr lalek” Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi. Fot. W. Pohorecki

Od prawej: Henryka Kozyczo, Waldemar Wolański, Janusz Rył-Kryśtaliowski

Fot. Dominik Lix

FESTIWALE • NAGRODY

FESTIWAL SOLISTÓW LALKARZY

W dniach 9-14 kwietnia w Teatrze Lalek Arlekin w Łodzi odbywał się VII Międzynarodowy Festiwal Solistów Lalkarzy. Jury w składzie Lech Chojnacki (przewodniczący), Aneta Głuch-Klucznik, Małgorzata Wolańska po obejrzeniu spektakli konkursowych postanowiło przyznać następujące nagrody:

- GRAND PRIX FESTIWALU dla Yael Rasooly (Izrael) za spektakl *Wycinanka*.
 - Pierwszą nagrodę festiwalu dla Mileny Milanovej (Bułgaria) za spektakl *O zgubnym wpływie palenia tytoniu*.
- Ponadto dwa równorzędne wyróżnienia przyznano:
- Petroneli Dušovej (Słowacja) za spektakl *Rycerz Bajaja*
 - Dominikowi Tesařowi (Czechy) za spektakl *Stara powieść*

Jury komplementarne przyznało swoją nagrodę Wojciechowi Kondzielnikowi za spektakl *Horror Kitchen Show*.

Milena Milanova (Bułgaria) została wyróżniona Dyplomem Honorowym przez polską sekcję UNIMA za „grę z lalką i lalką” w spektaklu *O zgubnym wpływie palenia tytoniu*. Aktorka została także nagrodzona przez sekcję lalkową Związku Artystów Scen Polskich za kreację aktorską.

KATOWICE – DZIECIOM

Pomiędzy 27 maja a 1 czerwca w Katowicach odbył się jubileuszowy X Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice – Dzieciom”. Podczas tegorocznego festiwalu, jury w składzie Živorim Joković (przewodniczący), Jana Dražďáková, Irena Józefiak, Stefan Kulhanek, Bogdan Widera wyróżniło następujących twórców:

- Divadlo PIKI z Pezinoka (Słowacja) otrzymało Grand Prix za najlepsze przedstawienie festiwalu za spektakl pt. *Muubajka*. Niedający się rozdzielić duet Katarina Aultisova i Ľubomír Piktov zdołał jednocześnie zespółową nagrodę aktorską

- Jánosa Pályi'a z Budapesztu (Węgry) uhonorowano nagrodą za najlepszą rolę męską – za perfekcjonizm animacji i kultywowanie tradycji teatru lalkowego

- Noriyukię Sawię z Japonii nagrodzono za animację przyznając mu pozaregulaminową Nagrodę Biura ESK Katowice 2016

- Dyplomem Honorowym POLUNIMA uhonorowano Theater mini-art z Bedburga-Hau (Niemcy) „za podjęcie wyrażanej językiem sztuki rozmowy o trudnych problemach egzystencji, adekwatną do tematu estetykę i animację lalek”.

- Nagrodę Śląskiego Oddziału ZASP otrzymał János Pályi za animację.

FESTIWAL WALIZKA

W dniach 7-10 czerwca odbywał się w Łomży XXIV Międzynarodowy Festiwal Teatralny WALIZKA. Jury w składzie Andrzej Rozhin (przewodniczący), Liliana Bardijewska, Joanna Braun, Nina Malikova oraz Wojciech Świdziński przyznało następujące nagrody:

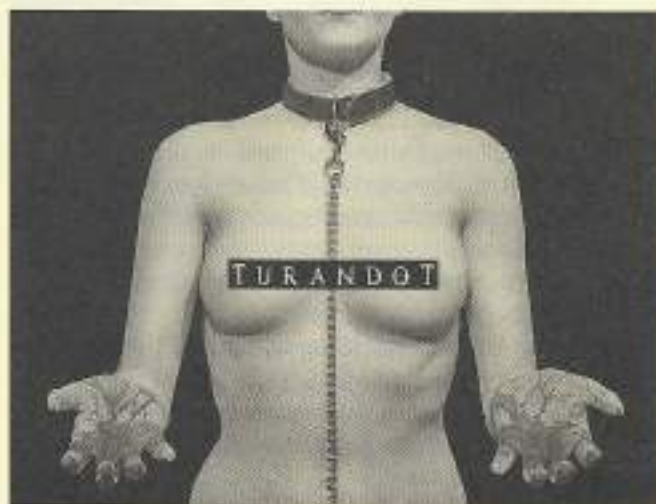
- Grand Prix dla Agaty Kucinskiej za reżyserię i kreację aktorską w spektaklu *Żyoty świętych osiedlowych* wg Lidii Amejko z Teatru Ad Spectatores we Wrocławiu
- Nagrodę za reżyserię i autorską interpretację sztuki Samuela Becketta *Ostatnia taśma Krappa* dla Mehdi Farajpour z Orian Theatre w Paryżu
- Nagrodę za scenografię dla Márii Horváth za przedstawienie *Opowieść o dziewczynie w kolorze niebieskim* Horimarikissrita z Ciróka Bábszínház w Kecskemét
- Nagrodę dla Sambora Dudzińskiego za muzykę do spektaklu *Żyoty świętych osiedlowych* wg Lidii Amejko z Teatru Ad Spectatores we Wrocławiu

Trzy równorzędne nagrody aktorskie otrzymali:

- Torsten Gesser za rolę w spektaklu *Musisz być świnią lub Padulidu i Lorelei* Alberta Wendta z Das Weite Theater für Puppen und Menschen w Berlinie
- zespół teatru Emanuella Amichal – dance theatre w Tel Avivie za spektakl *Zielony smutek sąsiadów*
- zespół Białoruskiego Teatru Lalka w Witebsku za animację marionetek w spektaklu *Zagubiona dusza* Jana Barszczewskiego.

Teatry za granicą

- W dniach 2-8 marca zespół artystyczny Teatru Tęcza czterokrotnie zaprezentował w mieście partnerskim Słupska - Vantaa (Finlandia) spektakl Krzysztofa Raua *Metamorfozy*.
- 23 marca Teatr Lalka wystąpił na Festiwalu Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych w Pradze (Czechy) z przedstawieniem *Jánošík Janosik Jánošík* (reż. Jakub Krofta, Łukasz Kos, Ondrej Spišák).
- Teatr Kubaś z Kielc podczas gościnnych występów w Londynie (26-27 marca) przedstawił widowisko *Smałotyki ciotki Klotki* (reż. Małgorzata Kamińska-Sobczyk).
- Podczas XV Międzynarodowego Festiwalu Polskich Teatrów Szkolnych w Wilnie (Litwa) Białostocki Teatr Lalek w dniach 28-29 marca zaprezentował widowisko *Nagi król* (reż. Wojciech Kobrzyński).
- Pomiedzy 4 a 5 kwietnia w ramach Wymiany Kulturalnej Teatr Guliwer z Warszawy dwukrotnie zaprezentował w Grodnie (Białoruś) spektakl *Stal na stacji lokomotywa* w reż. Piotra Tomaszuka.
- Teatr Lalki i Aktora z Łomży otrzymał podczas II Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego w Omsku (Rosja, 25 kwietnia - 3 maja) dwie nagrody: za muzykę dla Bogdana Szczepańskiego oraz za kreację aktorską dla odtwórcy głównej roli - Tomasza Rynkowskiego w spektaklu *Kominiarczyk* (reż. Jarosław Antoniuk).
- W dniach 3-4 maja Białostocki Teatr Lalek uczestniczył w Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Kurgan (Rosja) gdzie zaprezentował spektakle *Chopin-impresja* (reż. Lesław Piecka) oraz *Dułynca* (reż. Adam Frankiewicz). Także w maju BTL zaprezentował widowisko *Chopin-impresja* w Grodnie (Białoruś).
- Teatr Lalki i Aktora Kubaś uczestniczył w 13. Międzynarodowym Festiwalu Lalkowym „Złota Iskra” w Kragujevac (Serbia) gdzie 13 maja zaprezentował spektakl *Baśnie cygańskie. Romane paramisia* (reż. Irena Dragan).
- W dniach 11-14 maja w Nitrze (Słowacja) odbył się Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Strietnutie, Setkani, Spotkanie”. W festiwalu udział wzięły dwa teatry z Polski - Teatr Baj Pomorski przedstawił widowisko *Jaskółeczka* (reż. Zbigniew Lisowski) zaś Teatr Lalka widowiska *Janosik. Naprawdę Prawdziwa historia* (reż. Łukasz Kos) oraz *Jánošík Janosik Jánošík* (reż. Jakub Krofta, Łukasz Kos, Ondrej Spišák).
- 14 i 19 maja podczas Festiwalu Teatrów Lalek w Erlangen (Niemcy) Figurentheater Wilde & Vogel / Grupa Coincidentia / Florian Feisel zaprezentowali widowisko *Krabat* (reż. Christiane Zanger).
- Podczas Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci w Suboticy (20 maja, Serbia) Olsztyński Teatr Lalek zaprezentował spektakl *Tymoteusz wśród ptaków* (reż. Zbigniew Głowacki).
- Także w maju podczas XIX Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Flying Festival” w Kownie (Litwa) Teatr Baj Pomorski zaprezentował spektakl *Jaskółeczka* (reż. Zbigniew Lisowski) zaś Teatr Malabar Hotel widowisko *Bafanders* (reż. Marcin Bikowski).
- 29 maja spektakl Teatru Groteska *Hommage à Chagall* (reż. Adolf Weltschek) został zaprezentowany na 18. Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Sybinie (Rumunia).
- 22 czerwca podczas Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Regionów w Hradec Kralove (Czechy) Teatr Baj Pomorski pokazał widowisko *Słowik* (reż. Ada Konieczny).
- Białostocki Teatr Lalek podczas Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego KUKART (Rosja) w dniach 22-25 czerwca zaprezentował widowisko *Żołnierzyk* (reż. Jacek Malinowski).
- 27-29 czerwca Teatr Lalek Guliwer brał udział w XVII Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym Europejskie Regiony w Hradec Kralove (Czechy) ze spektaklem *Planeta Football* (reż. Marek Zakostecki).
- Dnia 1 lipca spektakl Teatru Groteska *Bajka o Szwecyku* (reż. Krzysztof Falkowski) został zaprezentowany na festiwalu „Zsákomban a bábon” Nemzetközi Bábfesztivál - „Lalka w mojej kieszeni” Międzynarodowy Festiwal dla Lalkarzy (Węgry).
- W dniach 4-16 i 18-27 sierpnia podczas Fringe Festival w Edynburgu Grupa Coincidentia & neTTheatre zaprezentowały na deskach New Town Theatre widowisko *Turandot* (reż. Paweł Passini). 19 sierpnia spektakl otrzymał prestiżową nagrodę Bank of Scotland Herald Angel przyznaną wydarzeniom i artystom biorącym udział w sierpniowych festiwalach w Edynburgu.
- 28 maja Zarząd Polskiego Ośrodka Międzynarodowego Instytutu Teatralnego (ITI) przyznał Białostockiemu Teatrowi Lalek Nagrodę za popularyzację polskiej kultury teatralnej za granicą w roku 2010.

PREMIERY • PREMIERY

styczeń

Teatr Lalek Białaluka, Bielsko-Biala:*Tygrys Pietrek* – Hanna Januszewska.Reż. Lucyna Synniewska, scen. Zofia de Ines,
muz. Krzysztof Maciejowski, ruch scen. Michał Pietrzak.
Premiera 30 stycznia**Wrocławski Teatr Lalek, Wrocław:***Mała Pastoralka* – Leon Schiller.Reż. Roberto Skolmowski, muz. Jan Maklakiewicz,
oprac. muz. Mieczysław Dondajewski,
scen. Małgorzata Szostakowska, Krzysztof Stachów.
Premiera 22 stycznia

luty

Teatr Dzieci Zagłębia, Będzin:*Jaś i Małgosia* – Robert Dorosławski.Reż. Robert Dorosławski, choreogr. Włodzimierz Kuca,
scen. Stanisław Kulczyk, muz. Janusz Frączek,
teksty piosenek Robert Dorosławski.
Premiera 26 lutego**Białostocki Teatr Lalek, Białystok:***Księżniczka Angina* – Roland Topor.Przekład Agnieszka Taborska.
Reż. Paweł Aigner, dekoracje Paweł Hubička,
kostiumy Zofia de Ines, muz. W.A. Mozart, Piotr Klimek,
projekcje Krzysztof Kiziewicz.
Premiera 5 lutego**Zdrojowy Teatr Animacji, Jelenia Góra:***Brzydkie kaczątko* – oprac. Kazimiera Jeżewska.Reż. Czesław Sierńko, scen. Iza Toroniewicz,
muz. Mirosław Gordon,
choreogr. Małgorzata Fijałkowska-Studniak.
Premiera 6 lutego**Teatr Lalki i Aktora Kubuś, Kielce:***Historia o ptaku Cis* – Joanna Kulmowa.Reż. i scen. Aleksander Maksymiak,
muz. Zbigniew Karnecki.
Premiera 12 lutego**Teatr Lalki, Maski i Aktora Groteska, Kraków:**

XI Reality Shopka Szol

*Myśl niesfome – wieczór sentymalny.*Scenariusz Adolf Weltschek, Małgorzata Zwolińska, Jacek
Stankiewicz. Reż. Adolf Weltschek, kost. i opraw. scen.
Małgorzata Zwolińska, choreogr. Katarzyna Skawińska,
Teatr Tańca DF.
Premiera 19 lutego*Dokąd pędzisz, koniku?* – Rada Moskova.

Przekład Dimitrina Lau-Bukowska.

Reż. Grzegorz Kwieciński, scen. Przemysław Karwowski,
muz. Jacek Stankiewicz,
teksty piosenek Rada Moskova, Paweł Szumiec, ruch
scen. Marzena Biesiadecka.
Premiera 26 lutego**Teatr Lalek Arlekin, Łódź:***Janulka* – na podstawie *Janulki, córki Fizdejki*
Stanisława I. Witkiewicza.Reż. Dorota Bielska, scen. Beata Tomczyk,
muz. Piotr Kolasa.
Premiera 5 lutego**Opolski Teatr Lalki i Aktora, Opole:***Nie płacz, Anno* – Julius Meinholm.Przekład Marta Buczek, Sylwia Sojda, Lujza Urbancová.
Reż. Marián Pecko, kostiumy i lalki Eva Farkašová,
dekoracje Pavol Andraško,
muz. Robert Mankovecký.
Premiera 5 lutego*Cudowna lampa Aladyna* – Jan Wilkowski.Reż. Lech Chojnacki, scen. Dariusz Panas,
muz. Robert Kanaan.
Premiera 27 lutego**Teatr Lalek Tęcza, Słupsk:***Metamorfozy* – Krzysztof Rau.Wznowienie reżyserskie Izabela Nadobna-Polaneck,
muz. Robert Łuczak,
choreogr. Tadeusz Wiśniewski.
Wznowienie 5 lutego*Złote serce* – na motywach polskich baśni ludowych.Reż. Małgorzata Kamińska-Sobczyk,
scen. Aleksander Sidorow, muz. Jerzy Stachurski.
Wznowienie 12 lutego

PREMIERY • PREMIERY

Teatr Lalek Pleciuga, Szczecin:

Słoń – Dariusz Kamiński na motywach tekstu Theodora Seussa Geisela. Przekład Stanisław Barańczak.
Inac. i reż. Dariusz Kamiński, scen. Jolanta Brejda,
Teresa Babińska, muz. Janusz Stalmierski, choreogr.
Agnieszka Dolecka, oprawa multimed. Piotr Kondziela.
Premiera 26 lutego

Teatr Baj, Warszawa:

Arszenik – Marcin Bartnikowski na motywach sztuki
Josepha Kesserlinga.
Reż. i scen. Marcin Bikowski, muz. Anna Świętochowska,
dramaturgia Marcin Bartnikowski.
Premiera 20 lutego

**Akademia Teatralna. Wydział Sztuki Lalkarskiej,
Białystok:**

Białe małżeństwo – Tadeusz Różewicz.
Reż. Krzysztof Rau, scen. Mikołaj Malesza,
muz. Anna Świętochowska.
Premiera 12 lutego

marzec

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:

Raz dwa trzy Baba Jaga patrzy
– Anna i Michał Braszinsky. Przekład Helen Kreid.
Reż. Anna Iwanowa-Braszynska, teksty piosenek Marta
Guśniowska, scen. Gintarė Vaišvadaite, Lauryna Liepaitė,
Šarūnė Pečiukonytė, Agnė Kupšytė,
muz. Giedrius Puskunigis, Gioacchino Rossini.
Premiera 19 marca

Miejski Teatr Miniatura, Gdańsk:

Piotruś Pan – na podstawie James Matthew Barrie.
Przekład Maciej Słomczyński.
Adapt. Arkadiusz Klucznik. Reż. Jerzy Jan Poloński,
Jarosław Staniek, scen. Jerzy Jan Poloński,
choreogr. Jarosław Staniek, kostiumy Anna Chadaj,
teksty piosenek Dariusz Czajkowski,
muz. Michał Kowalczyk, projekcje wideo Dawid Kozłowski.
Premiera 27 marca

Teatr Lalki i Aktora Kubuś, Kielce:

Królowna Kukuleczka
– Jan Romanovsky.
Przekład Jan Puget.
Reż. Irena Dragan, scen.
Jana Pogonielová-Dušová,
muz. Dariusz Regucki,
teksty piosenek
Liliana Barańska.
Premiera 12 marca

Teatr im. H.Ch. Andersena, Lublin:

Końcówka – Samuel Beckett.
Reż. Arkadiusz Klucznik, scen. Maciej Chojnacki,
dźwięk Tomasz Nowakowski.
Premiera 12 marca

Teatr Lalki i Aktora, Łomża:

W krainie snów Alicji – wg Lewisa Carrolla.
Reż. Ewa Sokół-Malesza, scen. Mikołaj Malesza,
muz. Michał Wróblewski.
Premiera 6 marca

Teatr Lalek Arlekin, Łódź:

Kot w butach.
Scenariusz Agata Biziuk.
Reż. Anna Nowicka, scen. Marika Wojciechowska,
muz. Wiktor Szostak.
Premiera 26 marca

Teatr Lalki i Aktora Pinokio, Łódź:

Czarnoksiężnik Oz – Lyman Frank Baum.
Adapt. i reż. Mateusz Przyłęcki,
dekoracje Małyda Kotlińska, kostiumy Wanda Kowalska,
muz. Piotr Klimek, choreogr. Iga Załęczna.
Premiera 5 marca

Olsztyński Teatr Lalek, Olsztyn:

Na Arce o ósmej – Ulrich Hub.
Przekład Liła Mrowińska-Lissewska.
Reż. Marián Pecko, scen. Ewa Farkašová,
muz. Róbert Mankovecký.
Premiera 12 marca

Teatr Animacji, Poznań:

Proces o cień osła – Friedrich Dürrenmatt.
Inscenizacja i reż. Janusz Rył-Krystianowski,
scen. Ireneusz Domagała,
muz. Robert Łuczak,
ruch scen. Anna Rozmianiec.
Premiera 13 marca

P R E M I E R Y • P R E M I E R Y

Teatr Lalek Rabcio, Rabka:

Kot, który merdał ogonem – Beta Pejcz, Paweł Pawlak.
Reż. Aneta Głuch-Klucznik, scen. Paweł Pawlak,
muz. Paweł Sikora, teksty piosenek Beata Pejcz.
Premiera 26 marca

Teatr Maska, Rzeszów:

Mała syrenka – Hans Christian Andersen.
Scenariusz i reż. Ewa Piotrowska, scen. Anna Chadał,
muz. Wojciech Błażejczyk, choreogr. Marta Bury.
Premiera 5 marca

Teatr Lalek Tęcza, Słupsk:

Królowna Śnieżka – Jakub i Wilhelm Grimm.
Przekład M. Tamowski. Adapt. Władysław Owczarzak.
Wznowienie reżyserskie Przemysław Laskowski,
scen. Lucjan Zamel,
muz. Frank Churchill, Franciszek Smoliński,
teksty piosenek Jerzy Rochowiak.
Wznowienie 12 marca

Teatr Guliwer, Warszawa:

Pchła Szachrajka – Jan Brzechwa.
Adaptacja i reż. Piotr Tomaszuk,
scen. Julia Skuratova, choreogr. Władysław Janicki,
muz. Piotr Nazaruk, projekcje wideo Antonio Spectaculo
(współpraca „Laboratorium W”).
Premiera 19 marca

Teatr Lalki i Aktora, Wałbrzych:

Pinokio wg Carla Collodiego.
Scenariusz i reż., ruch sceniczny,
kostiumy i lalki Ewelina Ciszewska,
scenogr., projekcje i reż. światła Robert Baliński,
muz. Włodzimierz Kiriński,
animacje Jakub Lech.
Premiera 5 marca

Wrocławski Teatr Lalek, Wrocław:

Wroniec – Jacek Dukaj.
Adapt. Mateusz Pakula, reż. Jan Peszek,
scen., lalki i konstrukty Robert Rumas,
kostiumy Julia Kornacka, muz. Dominik Strycharski,
choreogr. i ruch scen. Cezary Tomaszewski.
Premiera 6 marca

Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna, Wydział Lalkarski, Wrocław:

Królowa Śniegu – Hans Christian Andersen.
Adapt. i reż. Dorota Bielska,
scen. Beata Tomczyk,
muz. Piotr Kolasa.
Premiera 26 marca

kwiecień

Teatr Lalek Baniałuka, Bielsko-Biała:

Calineczka – Marta Guśniowska wg Hansa Christiana
Andersena.
Reż. Witold Mazurkiewicz, scen. Jarosław Koziara,
muz. Gabriel Menet.
Premiera 8 kwietnia

Śląski Teatr Lalki i Aktora Ateneum, Katowice:

Zbuntowany autobus, czyli jazda bez trzymanki.
Spektakl zrealizowany przez studentów Wydziału Radia
i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, Akademii Sztuk Pięk-
nych i Akademii Muzycznej w Katowicach.
Premiera 16 kwietnia

Bajka o szczęściu – Izabela Degorska.

Reż. Janusz Rył-Krystianowski, scen. Jacek Zagajewski,
muz. Robert Łuczak.
Premiera 30 kwietnia

Opolski Teatr Lalki i Aktora, Opole:

Królowna Śnieżka – Marta Guśniowska.
Reż. Petr Nosálek, scen. Eva Farkašová,
muz. Piotr Krzysztof Klimek, ruch scen. Jacek Gębura.
Premiera 30 kwietnia

maj

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:

Koralina czyli wojna o światy – Neil Gaiman.
Przekład Paulina Braiter.
Adapt. i reż. Włodzimierz Felenczak,
scen. Joanna Braun, muz. Czesław Wrzos,
ruch scen. Andrzej Komorowski.
Premiera 28 maja

Teatr

im. H.Ch. Andersena,
Lublin:

Tymoteusz wśród ptaków
– Jan Wilkowski.
Reż. Arkadiusz Klucznik,
scen. Eva Farkašová,
muz. Marcin Partyka,
choreogr.
Miroslava Valentikova.
Premiera 7 maja

PREMIERY • PREMIERY

Teatr Lalek Arlekin, Łódź:

Złota różdżka – wg Heinrich Hoffmanna, Stanisława Jachowicza i innych.
Scenariusz i reż. Jerzy Bielunas,
scen. Elżbieta Terlikowska,
muz. Marek Matema, Mateusz Pospieszalski,
choreogr. Maciej Florek.
Premiera 21 maja

Teatr Lalki i Aktora Pinokio, Łódź:

Pokolorowanki.
Reż. Honorata Mierzejewska-Mikosza,
scen. Marika Wojciechowska, muz. Pavel Helebrand.
Premiera 28 maja

Teatr Animacji, Poznań:

Małe Ja-to-ja – Mira Lobe.
Przekład Lila Mrowińska-Lissewska.
Reż. Torsten Gesser, scen. Frida Winter, muz. Sven Loichen.
Premiera 29 maja

Teatr Maska, Rzeszów:

Filipek i Baba Jaga – Siarhiej Kawałou.
Przekład Halina Kalita.
Reż. Oleg Żużgda, scen. Valeri Ratchkovski,
muz. Paweł Kondruszewicz.
Premiera 14 maja

Teatr Lalek Pleciuga, Szczecin:

Król Zofius i Cudowna Kura – Tankred Dorst.
Przekład Jacek St. Buras.
Reż. Petr Nosálek, scen. Pavel Hubička,
muz. Krzysztof Dzierna.
Premiera 28 maja

Teatr Baj, Warszawa:

Prawdziwe – nieprawdziwe – Vytautė Žilinskaitė.
Reż. Rimas Driežis, scen. Julia Skuratova,
muz. Faustas Latėnas, animacje komputer. Ewa Łuczak.
Premiera 22 maja

Teatr Lalka, Warszawa:

Daszeńka – Karol Čapek.
Dramatyzacja Jakub Krofta.
Przekład Jadwiga Butakowska.
Reż. Jakub Krofta, scen. Zoja Zupková,
muz. Robert Łuczak.
Premiera 21 maja

Wrocławski Teatr Lalek, Wrocław:

Jaś i Małgosia – Jan Brzechwa.
Reż. Józef Frymel, muz. Stefan Kisielewski,
scen. Małgorzata Szostakowska.
Premiera 7 maja

czerwiec**Teatr Lalki, Maski i Aktora Groteska, Kraków:**

Żywioty. XI Wielka PGNiG Parada Smoków. Wielkie Widowisko na Wiśle.
Pomysł i inscenizacja Adolf Weltschek,
opr. muz. Albin Taliak, Piotr Kucharski,
Martine Lund Hoel.
Pokaz 4 czerwca

Aksamitny Królik – Margery Williams.

Przekład Barbara Grabowska. Adapt. i teksty piosenek
Adolf Weltschek, Małgorzata Zwolińska.
Reż. Adolf Weltschek, scen. Małgorzata Zwolińska,
muz. Jacek Stankiewicz, Jerzy Kluzowicz, Estera
Wityńska, Edmund Neupert, choreogr. Marta Pietruszka.
Premiera 17 czerwca

Teatr Lalek Tęcza, Słupsk:

Wakacje Smoka Bonawentury – Maciej Wojtyszko.
Insc. i reż. Krzysztof Rau, scen. Adam Kilian,
muz. Jerzy Derfel, choreogr. Tadeusz Wiśniewski,
współ. choreogr. Dariusz Jakubaszek.
Spektakl z repertuaru teatru 3/4 Zuzno.
Premiera 27 czerwca

Teatr Lalek Pleciuga, Szczecin:

Zuzu i Lulu.
Reż. zespołowa, scen. Emilia Łapko,
muz. Piotr Klimek, projekcje multimedialne Piotr Krężel.
Premiera 1 czerwca

Wrocławski Teatr Lalek, Wrocław:

Spacerownik z Bajkobusem II.
Scenariusz Beata Maciejewska, Mariusz Urbanek,
reż. Roberto Skolmowski,
scen. Małgorzata Szostakowska, muz. Piotr Baron.
Premiera 18 czerwca

lipiec**Zdrowy Teatr Animacji, Jelenia Góra:**

Historyczno-turystyczna letnia szopka jeleniogórska.
Reż. Bogdan Neuka, scen. Levan Mantidze,
muz. Jacek Szreniawa, teksty piosenek Tadeusz Siwek.
Premiera 29 lipca

Teatr im. H.Ch. Andersena, Lublin:

Kaloszki szczęścia – Hans Christian Andersen.
Przekład Marcelli Tarnowski. Adapt. i reż. Ewa Piotrowska,
scen. Giedre Brazyte, muz. Wojciech Błażejczyk,
ruch scen. Marta Bury.
Premiera 2 lipca

Teatr Urszuli Kubicz-Fik

Od 1 czerwca do końca sierpnia w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi można było obejrzeć wystawę scenografii Urszuli Kubicz-Fik ...*bajki tak lubię ogromnie*.

Na imponujący dorobek artystki (absolwentki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie i Pozawydziałowej Katedry Scenografii) składa się siedemdziesiąt siedem projektów scenografii, zarówno dla teatru dramatycznego, teatru ruchu jak i teatru lalek.

Artystka jest związana z teatrem lalek od 1988 roku, kiedy to w Teatrze Lalek w Wałbrzychu zaprojektowała scenografię do *Sklepu z zabawkami* w reż. Tomasza Stećwicza. Od tamtej pory współpracowała m.in. z Ireną Dragan, Krystyną Jakóbczyk, Grzegorzem Kwiecińskim, Krzysztofem Niesiołowskim. Stworzyła scenografie do widowisk w teatrach: Ateneum, Baj, Guliwer, Kubuś, Pinokio, Pleciuga, Rabcio i innych.

„Szukanie lalki – wymyślanie sobie idealnego aktora – jest dla mnie pracą trudną i mozolną, ale jednocześnie wspaniałą i ciekawą przygodą” – mówi w wywiadzie zamieszczonym w katalogu wystawy.

Kurator: Honorata Sych, scenariusz: Mariola Eckert, Honorata Sych.

Odeszli od nas

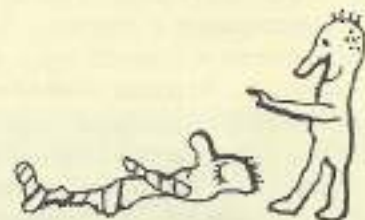
■ 12 marca zmarła prof. **Beata Pejcz** absolwentka i wieloletni pedagog Wydziału Lalkarskiego PWST im. L. Solińskiego w Krakowie (Wydziału Zamiejscowe we Wrocławiu), aktorka i reżyser teatru lalek, twórczyni wielu spektakli dla dzieci i młodzieży, związana m.in. z Wrocławskim Teatrem Lalek.

■ 23 maja zmarła **Maria Korzeniowska-Wieczorkiewicz** aktorka Teatru Baj Pomorski i Teatru Lalki i Aktora „Marcinek” w Poznaniu.

■ 11 lipca zmarła **Małgorzata Łabęcka-Koecherowa** znana tłumaczka literatury tureckiej, francuskiej i rosyjskiej, autorka książek o mitologii, literaturach tureckich i sztuk dla teatru lalek.

■ 25 lipca w wieku 63 lat zmarł **Mieczysław Fiodorow**, wieloletni aktor Białostockiego Teatru Lalek, znany publiczności ze znakomitych ról kreowanych w spektaklach takich jak *Niech żyje Punch!*, *Spowiedź w drewnie*, *Płaszcz*, *Komediant*, *Księżniczka Angina* – by wymienić choć kilka. Wystąpił także w cyklu filmów Jacka Bromskiego z serii *U Pana Boga...* jako Burmistrz.

■ 9 sierpnia zmarła **Teresa Marzec** – aktorka związana z Teatrem Lalki i Aktora Kubuś w Kielcach w latach 1960–1986.

Personalia

Po 30-letniej nieprzerwanej pracy z Teatrem Lalki i Aktora Kubuś w Kielcach odchodzi Irena Dragan – Dyrektor Naczelny i Artystyczny.

Irena Dragan złożyła rezygnację z funkcji Dyrektora wiosną br., a swoistym pożegnaniem z teatrem jest spektakl *Opowiadanie króla Wysp Hebanowych* Bolesława Leśmiana w jej adaptacji i reżyserii.

Prapremiera sztuki 11 września br.

Mieczysław Karlicki (1927-2010) – wspomnienie

Byłam osobą dwudziestoparoletnią, kiedy w roku 1984 poznałam Mietka Karlickiego. Za sprawą dyrektora teatru Baj, Krzysztofa Niesiolowskiego, jako studentka wydziału reżyserii teatru lalek, mogłam skorzystać z pomocy pracowni plastycznej teatru przy realizacji mego warsztatowego spektaklu. Wspólna kilkumiesięczna praca, stała się podwaliną mojej i męża przyjaźni z Mietkiem, podówczas kierownikiem technicznym teatru Baj. Zyskałam w swoim życiu szczególnego teatralnego mentora, chociaż nigdy w jego obecności nie odczuwałam różnicy lat.

Mietek urodził się 16 listopada 1927 roku w Pruszkowie, jednak dzieciństwo i młodość spędził w Puławach. Jego ojciec był tam zawodowym wojskowym. Dlatego jego rodzina we wrześniu 1939 roku została ewakuowana w okolice Równego. Uniknęła jednak wywózki na wschód i po wielu perypetiach wróciła do Puław. Mimo młodego wieku, w roku 1943 Mietek wstąpił do AK. Był łącznikiem o pseudonimie „Komar”. W 1945 roku groziło mu aresztowanie. Poszukiwany przez UB ukrywał się w Łuczanych (dzisiejszym Giżycku), a później w Warszawie. Szkoła Marynarki Śródlądowej w Łuczanych była przechowalnią dla takich jak on uciekinierów z Polski. Oprócz nauki w szkole młodzi ludzie zajmowali się tam wydobywaniem i renowacją jachtów, które Niemcy potopili w jeziorze. Chronili też wydobyte już jednostki przed grabieżą ze strony stacjonujących w pobliżu Rosjan. Tuż przed świętami Bożego Narodzenia w 1945 roku Mietek znalazł się pod pokrywą lodową jeziora, w wodzie pełnej pływających trupów. Rozchorował się na tyfus i trzy długie miesiące walczył o życie. Ale, jak sam potem o tym mówił, organizm jakoś się wybronił. Był w nim bowiem zawsze wielki zapas do życia. Ujawnił się w marcu 1947 roku, ale konsekwencje ciągnęły się za nim jeszcze jakiś czas. Kiedy podjął naukę w Wyższej Szkole Sztuk Pięknych we Wrocławiu, UB zażądało podpisania przez niego lojalki, odmówił i musiał pożegnać się ze studiami. Powrócił do Puław.

Duży wpływ na jego dalsze życiowe decyzje miała znajomość ze Zbigniewem Kędzierskim, założycielem Puławskiego Teatru Amatorów, a także inicjatorem Ogólnopolskich Puławskich Spotkań Lalkarzy. Mietek uczestniczył w pracach teatru w pierwszych latach jego działalności. Tu poznał Władysława Jaremę i Henryka Ryla, który w 1955 roku zatrudnił go, jako adepta, w Teatrze Arlekin. To była decyzja na całe życie – w teatrach lalek przepracował potem 45 lat. Wybór Arlekina okazał się znaczący. System przekazywania doświadczeń nowym adeptom zawodu zakładał bezpośredni kontakt z teatrem – od bardziej doświadczonych kolegów adepci uczyli się sekretów animacji lalkowej, uczestniczyli w próbach, a jednocześnie wszyscy zaczęli od pracowni, wykonując dekoracje i lalki. Szybko się okazało, że mimo aktorskiego debiutu w 1955 roku, a także zdanego w 1959 roku egzaminu eksternistycznego, przynajmniej

uprawnienia aktorskie, kariera w zawodzie aktora nie była mu pisana.

W Arlekinie podjął zajęcia i funkcje, które w sposób twórczy wykonywał w wielu kolejnych polskich teatrach, zarządzając techniką i plastyką teatralną. W czasie prawie 8-letniego pobytu w Łodzi ważną też była dla niego przyjaźń z wieloma artystami, zwłaszcza z Jerzym Nowosielskim i Wacławem Kondkiem, a także ich żonami, Zofią Gutkowską i Marią Kondek. Dzięki tym przyjaźniom poznał tajniki malowania obrazów, tajemnice ikon, a także za sprawą Wacława Kondka zyskał wielką miłość do rzeźby ceramicznej. Całe swoje bogate zawodowo życie łączył potem z osobistą pasją tworzenia, zaszczeploną w Łodzi. Do końca życia malował świętych, fraszobliwych, madonny i obdarowywał nimi szczerze zaprzyjaźnione osoby. Z wakacyjnych wypraw do gamcarzy przywoził unikatowe rzeźby.

Kiedy w 1959 r. Stanisław Ochmański tworzył zgręby teatru lalek w Lublinie, nie bez powodu zaproponował Mietkowi współpracę, licząc właśnie na jego talenty plastyczne, ale także umiejętność pracy z ludźmi. Mietek był bowiem lubiany – pełen osobistego uroku, dowcipu, witalnej energii niezwykle łatwo nawiązywał kontakty z ludźmi, bez względu na ich wiek. Lata 50. i ich przełom to czas współpracy z teatrami Arlekin, Pinokio i teatrem w Lublinie.

W 1962 roku rozpoczął swoją działalność w teatrach warszawskich. Jako kierownik techniczny w teatrze Guliwer spędził 20 lat. Powstawały tam wówczas widowiska na wyjątkową skalę. Dla niego najważniejsza była współpraca z Ali Bunschem – wybitnym scenografem, autorem wielu głośnych inscenizacji. Pobyt w Guliwerze to również jego aktywny udział w przebudowie teatru, tworzeniu zaplecza technicznego. Te sprawy zawsze żywo go interesowały, również w Baj i Lalce, z którymi współpracował, inicjując potrzebne dla lepszego funkcjonowania teatru przebudowy i remonty. W roku 1982 rozstał się z Guliwerem. W Baj pracował osiem kolejnych lat.

Dla jego twórczych aspiracji ważniejsza była jednak 10-letnia współpraca z teatrem Lalka (1990-2000). Był to czas dla Lalki i Mietka bardzo owocny – powstawały świetne widowiska. Twórcy mnożyli zadania naprawdę trudne technicznie, wymagające wiedzy i wyobraźni. Mietka cieszyła taka współpraca. Reżyserzy i scenografowie mogli czuć się z nim komfortowo – mieli przed sobą partnera.

Ewa Sokół-Malesza

